

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTA MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Каза	<div style="border: 2px solid blue; padding: 5px; font-size: 24px; font-weight: bold; color: blue;">ОРИГИНАЛ</div>
"Клиникаға кіріспе" кафедрасы		75 / 11	
"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" пәнінен білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық			

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

Пәні:	"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері"
Пән коды:	KZhZhSKM 2206
ББ шифры мен атауы:	6B10115 "Медицина"
Оқу сағаты/кредит көлемі:	7 сағат (0,5 кредит)
Оқу курсы мен семестрі:	2 курс 3 семестр
Білім алушылардың өзіндік жұмысы:	2 с

Шымкент, 2024

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
"Клиникаға кіріспе" кафедрасы		75 / 11
"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" пәнінен білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық		

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық "Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" жұмыс бағдарламасына сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланады.

Хаттама № 11 «30» 05 2024 ж.

Кафедра меңгерушісінің м.а.

О.А.Ермолаева

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
"Клиникаға кіріспе" кафедрасы		75 / 11
"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" пәнінен білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық		

1. Тақырыбы: Неврологиялық аурулары бар науқастарға күтім жасау. Пациенттерді неврологиялық манипуляцияларға дайындау

2. Мақсаты: студенттерді неврологиялық аурулары бар пациенттерге күтім жасаумен және пациенттерді неврологиялық манипуляцияларға дайындаумен таныстыру.

3. Тапсырмалар:

1. Неврологиялық науқастарға күтім жасау ерекшелігі
2. Неврологиялық аурулары бар науқастарға күтім жасаудың негізгі принциптері
3. Жалпы гигиеналық күтім
4. Жамбас мүшелерінің қызметі бұзылған жағдайда күтім жасау
5. Қысым жарасының алдын алу
6. Науқастарды тамақтандыру
7. Науқасты тасымалдау және биомеханика.
8. Субарахноидты инъекция.
9. Люмбалді пункция.

4. Орындау/бағалау түрі: Электрондық ақпараттық ресурстармен жұмыс. Презентация, кроссворд дайындау, интеллектуалды картаны дайындау, тест тапсырмаларын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері:

1. Берілген электронды презентацияның материалын толық түсіндіру
2. Материалдағы дәйектілік пен айқындылық.
3. Тақырыптың негізгі сұрақтарын анықтап, ажырата білу.
4. Аудиторияның сұрақтарына дұрыс жауап бере білу.
5. Негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдана отырып, интернетресурстарды қоланып берілген тапсырманы орындау.
6. Тапсырманы жеке орындау
7. Презентацияның ұзақтығы-15 минут.

6. Тапсыру мерзімі:

7. Әдебиет:

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер):

Сұрақтар:

1. Неврологиялық науқастарға күтім жасау ерекшеліктері туралы айтыңыз
2. Неврологиялық аурулары бар науқастарға күтім жасаудың негізгі принциптерін сипаттаңыз
3. Неврологиялық науқастарға жалпы гигиеналық күтім қалай жүргізіледі?
4. Неврологиялық науқастардың жамбас мүшелерінің қызметі бұзылған жағдайда күтім қалай жүргізіледі?
5. Қысым жарасының алдын алу қалай жүзеге асырылады?
6. Науқастарды тамақтандыру әдісін сипаттаңыз
7. Науқастың тасымалдануы мен биомеханикасын көрсетіңіз.
8. Субарахноидты инъекция түсінігі мен әдісі.
9. Бел пункциясының түсінігі мен әдісі.

OÑTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
"Клиникаға кіріспе" кафедрасы		75 / 11
"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" пәнінен білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық		

1. Тақырыбы: Есту, көру, сөйлеу тілдерінде айырмашылықтары бар науқастармен қарым-қатынас ерекшеліктері.

2. Мақсаты: студенттерді есту, көру, сөйлеу тілдерінде айырмашылықтары бар науқастармен қарым-қатынас ерекшеліктерімен таныстыру.

3. Тапсырмалар:

1. Есту, көру, сөйлеу тілдерінде айырмашылықтары бар науқастармен қарым-қатынас ерекшеліктері.

2. Бет асимметриясының болуы немесе болмауы.

3. Қарашықтың реакциясы (жарыққа реакция, конвергенция, ауырсынудың тітіркенуі).

4. Дәрілік заттарды құлаққа, көзге, мұрынға тамызу техникасы.

4. Орындау/бағалау түрі: Электрондық ақпараттық ресурстармен жұмыс. Презентация, кроссворд дайындау, интеллектуалды картаны дайындау, тест тапсырмаларын құрастыру.

5. БӨЖ орындау критерийлері:

1. Берілген электронды презентацияның материалын толық түсіндіру

2. Материалдағы дәйектілік пен айқындылық.

3. Тақырыптың негізгі сұрақтарын анықтап, ажырата білу.

4. Аудиторияның сұрақтарына дұрыс жауап бере білу.

5. Негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдана отырып, интернетресурстарды қоланып берілген тапсырманы орындау.

6. Тапсырманы жеке орындау

7. Презентацияның ұзақтығы-15 минут.

6. Тапсыру мерзімі:

7. Әдебиет:

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер):

Сұрақтар:

1. Есту, көру, сөйлеу тілдерінде айырмашылықтары бар науқастармен қарым-қатынас ерекшеліктері қандай?

2. Бет асимметриясы қалай көрінеді?

3. Қарашықтың реакциясы қалай жүзеге асырылады (жарыққа реакция, конвергенция, ауырсынудың тітіркенуі)? Сипаттаңыз.

4. Дәрі-дәрмектерді құлаққа, көзге, мұрынға енгізу техникасын көрсетіңіз.

Негізгі әдебиеттер:

1. Клиникаға кіріспе. Том 1 [Мәтін] :оқулық / С. М. Кабиева [ж.б.] ; ҚР денсаулықсақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ҚММУ. - Алматы :Эверо, 2016. - 287 б. с
2. Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. 1 -бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - Астана : [б. и.], 2017. - 152 бет. с.Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. II-бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - [Б. м.] : Астана, 2017. - 208 бет. с
3. Каркабаева, А. Д. Клиникаға кіріспе-2. II-бөлім [Мәтін] :оқуқұралы / А. Д. Каркабаева, Н. Н. Теляева. - [Б. м.] : Астана, 2017. - 208 бет. с
4. Толекова, С. З. Клиникаға кіріспе [Мәтін] :оқу құралы / С. З. Толекова. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 244 бет. с
5. Теляева, Н. Н. Введение в клинику -2. Ч. 1 [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Теляева, А. Д. Каркабаева. - Астана : [б. и.], 2017. - 214 с.
6. Теляева, Н. Н. Введение в клинику -2. Ч. II [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Теляева, А. Д. Каркабаева. - Астана : [б. и.], 2017. - 210 с

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
"Клиникаға кіріспе" кафедрасы		75 / 11
"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" пәнінен білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық		

7. Кабиева, С. М. Введение в клинику. Т. 1. [Текст] : учебник / С. М. Кабиева. - Алматы :Эверо, 2016. - 304 с
8. Курноскина В. П. Пациенттің клиникалық жағдайын бағалау : оқу құралы / В. П. Курноскина, Д. К. Жүнісова. - Қарағанда : Medet Group , 2020. - 224 бет

Қосымша әдебиеттер:

1. Алпысова А. Р. Ауруханаға дейінгі кезеңде жедел көмек көрсету алгоритмдері = Алгоритмы оказания неотложной помощи на догоспитальном этапе : оқу құралы / А. Р. Алпысова, Н. В. Молодовская ; ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. - Қарағанда : АҚНҰР, 2019. - 120 б. с.
2. Қаныбеков А. Жедел медициналық жәрдем : оқу құралы / А. Қаныбеков. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 266 бет. с.
3. Аяпов К. Модернизация сестринского образования Казахстана : сб. / К. Аяпов. - 2-е изд., перераб. - [б. м.] : New book, 2022. - 220 с.
4. Kabiyeva, S. Introduction in clinic. Volume 1 [Текст] : textbook / S. Kabiyeva. - Almaty : "Evero" , 2016. - 263 p.
5. Hammer , Gary D. Pathophysiology of Disease: An Introduction to Clinical Medicine / Gary D. Hammer . - 7nd ed. - New York : Mg Graw Hill. Education, 2014. - 762 p.
6. Пациенттерді оқыту : оқу құралы / Д. К. Жүнісова [және т. б.]. - Қарағанды : АҚНҰР, 2020. - 104 бет
7. Методы клинических лабораторных исследований : к изучению дисциплины / ред. В. С. Камышников. - 6-е изд. перераб. - М. : Медпресс-информ, 2013. - 736 с
8. Даулетбаев Д.А. Мейірбике манипуляциясы алгоритмдері (стандарттары) Эверо-2024

Электронды оқулықтар:

1. Датхаев, У. М. Коммуникативные навыки [Электронный ресурс] : учебник / У. М. Датхаев, М. А. Асимов, Г. Ж. Умурзахова . - Электрон. текстовые дан.(5,21 МБ). - Алматы : Эверо, 2016. - 256 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Асимов, А. А. Коммуникативтік дағдылар [Электронный ресурс] : оқулық / М. А. Асимов, А. А. Сұлтанбеков . - Электрон. текстовые дан.(7,30МБ). - Алматы : Эверо, 2016. - 260 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Адилова, Л. М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері [Электронный ресурс] : оқу құралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : учеб. пособие - М. : "Литтерра", 2016. - 248б.
4. Коммуникативтік дағдылар. Коммуникативные навыки. Communication skills. Алматы, ТОО "Эверо", 118 https://www.elib.kz/ru/search/read_book/601/
5. Дәрігер мамандығына кіріспе. Клиника, құқық, этика және коммуникация негіздері. Асимов М.А., Оразбакова Г.О., Мадалиева С.Х., Багиярова Ф.А., 2017/ <https://aknurpress.kz/reader/web/1545>
6. Жедел медициналық жәрдем Қаныбеков А. , 2017 <https://aknurpress.kz/reader/web/1346>
7. Диагностика және жедел медициналық көмек көрсету алгоритмі / algorithm of diagnosis and emergency care Алпысова А.Р. , 2015 <https://aknurpress.kz/reader/web/1348>
8. Арынгазин, К.Ш., Мажимова, М.Б. Первая доврачебная помощь при несчастных случаях : Учебно-методическое пособие. / Сост. К. Ш. Арынгазин. - Павлодар: Кереку, 2013. - 73 с. <http://rmebrk.kz/book/68579>
9. S. Kabiyeva Introduction in clinic: Textbook, volume I. – Almaty: 2020 – 263 p. https://elib.kz/ru/search/read_book/324/

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
"Клиникаға кіріспе" кафедрасы	75 / 11	
"Қалыпты жүйке жүйесі және сезу мен көру мүшелері" пәнінен білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулық		

10. Кабиева С.М. Введение в клинику: Учебник. Том I./С.М. Кабиева.- Алматы: Эверо, 2020. –304 с
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/316/

Электронды ресурстар:

1. Электронная библиотека ЮКМА - <https://e-lib.skma.edu.kz/genres>
2. Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – <http://rmebrk.kz/>
3. Цифровая библиотека «Аknurpress» - <https://www.aknurpress.kz/>
4. Электронная библиотека «Эпиграф» - <http://www.elib.kz/>
5. Эпиграф - портал мультимедийных учебников <https://mbook.kz/ru/index/>
6. ЭБС IPR SMART <https://www.iprbookshop.ru/auth>
7. информационно-правовая система «Заң» - <https://zan.kz/ru>
8. Cochrane Library - <https://www.cochranelibrary.com/>